

༡༡། །ཕྱིས་གཞུང་པད་དཀར་ཞལ་
ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

A golden illustration of a flaming treasure vase (kalasha) on a lotus base. The vase is ornate, with a tiered body and a flared rim. It is topped with a crown of flames and a face with three eyes. The vase is flanked by two large, stylized lotus flowers. The entire design is set against a dark green background.

མི་རིགས་དཔེ་རྒྱུན་ཁང་།

ནོར་བུ་དཔེ་ཆ་གསུམ།

༡། སུལ་ཁྱི་ཏ་པུ་རྒྱ་རྒྱ་ལྷ་གམ་རྒྱ་མ་བེ་ཏ་ར་ཏི་མ།

༢། །ལེགས་པར་བཤད་པ་བསྒྲ་དཀར་པོའི་
ཞལ་གྱི་ལྷང་ཞེས་བུ་བ་བཟུགས་སོ། །

ཕུག་པ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་མཆོ་སྐགས་ཀྱིས་མཛད།

མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

历算白莲口传心要/(明)普巴伦珠嘉措等著. —北京:民族出版社,2002.6

(宝藏藏族文化丛书/才让太等主编)

ISBN 7-105-05064-0

I. 历... II. 普... III. 藏历—藏语 IV. p194.9

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 033709 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

网址:www.e56.com.cn

民族出版社微机照排 北京市艺辉印刷有限公司印刷

各地新华书店经销

2002 年 8 月第 1 版 2002 年 8 月北京第 1 次印刷

开本:850×1168 1/32 印张:20.125

印数:0001—2000 册 定价:29.80 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏编室电话:64227665;藏文发行科电话:64234411-6508)

ཚུན་བརྗོད།

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ།

མ་བསྐྱབ་བ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་མེད། ། བསྐྱབས་ན་མི་ཤེས་གང་ཡང་མེད། ཅེས་པ་
ལྟར། རང་རེས་ན་མ་ཀུན་ཏུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། བསྐྱབས་ན་ཤེས་
མི་སྤྱབ་པ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་དུ་ཆགས་ཤིང་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་།
མ་བསྐྱབས་ན་ཤེས་མི་སྲིད་ཅིང་རང་རྒྱུད་དུ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་པ་སྤྱན་པོར་
ཆགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ན་འང་། རང་རྒྱུད་དུ་ཡོན་ཏན་ཆགས་
པའི་གཞི་རྩ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་རེ་མོས་ལ་རག་ལས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། རེ་མོས་ཀྱི་ཆ་
ཀྱིན་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ན་འང་། སྐབས་འགར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ཀྱིན་མ་ཆང་
བར་བརྟེན། རེ་མོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དག་ཀྱང་དོན་མེད་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་ནི་
སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ལངས། དཔེར་ན་གཞོན་སྤྱོད་སྤྱོད་རིག་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་
ན་ཀྱིས་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་རེ་མོས་དང་ལྡན་ན་འང་། སྤྱོད་ལྟ་དང་། མཐུན་ཀྱིན་སྤྱོད་
གནས་དུས་ཀྱི་ཆ་ཀྱིན་མ་འཛོམས་ན་མཁས་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་མི་རྟོག་ཅིང་།
གཞོན་སྤྱོད་དེ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་མཆར་ལངས་ཀྱིས་གཞོན་ལུང་དུས་སྐབས་རིམ་གྱིས་
འདས་པ་དང་། ན་མ་དུས་ཀྱིས་ཁོང་གི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སྤྱོད་ན་མ་ཡང་མི་བྱེད་ཅིང་།
རེ་ཞིག་ན་གཞོན་ལུང་དེ་དང་མའི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱབས་ན་འང་། ད་དུང་རང་རྒྱུད་
དུ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་ཆགས་མེད་པ་དེ་འདྲ་བའི་གནས་ཚུལ་སྤྱོད་པོ་ཡང་མི་ཉུང་པ་ཞིག་
མངོན་སུམ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུབ་པས་ངེས་ཤེས་སྤྱབ་པ་ཡིན།

རྒྱ་ཀྱིན་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ལ་བརྟེན། རང་རེའི་གསར་སྤྱོད་མི་རྒྱུད་ན་མས་ལ་
མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་སྤྱོད་གཞིར་གྱི་གོ་སྐབས་འཛོམ་པའི་གནས་སྤྱོད་ལྟ་ཆེ་རྒྱུ་ཅི་

རིགས་གསར་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པ་དེ་དང་། དེར་ཡང་རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འབྲི་
 གྲོག་ཤེས་ངེས་པའི་སྒྲིབ་གསའི་གོ་སྐབས་འཛོལ་ངེས་བྱ་དགོས་པ་འདི་དག་ཡིན་ངེས་
 པ་ནི་ཆེས་ཤེས་ཤིང་གསུང་བ་ཡིན། བྱམ་ཞིག་ན་རང་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འབྲི་གྲོག་ཤེས་
 ཅམ་བྱུང་བ་དེའི་ཆེ། དེའི་ཁ་སྐྱོང་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི་མི་རིགས་རང་གི་ཤེས་རིག་སྒྲ་
 ཆོག་པའི་ཡིག་ཆ་དགོས་གནད་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པའི་གོ་སྐབས་འཛོལ་དགོས་
 པ་དེ་ཡིན་ལ། ཤེས་རིག་གི་དཔེ་ཞེས་པ་དེ་འང་གནད་སྒྲིབ་ཅམ་མཐུ། ལྷན་ཆོག་འགའ་
 ཅམ་མཐུ། དུལ་ལུང་གི་གནས་ཚུལ་ཆ་ཤས་ཅམ་རེ་འཁོད་པའི་དཔེ་དེབ་འགའ་ཅམ་
 གྱིས་མི་འབྲུས་ཤིང་། དེ་ནི་མི་རིགས་རང་གི་གནད་ཁོའི་མི་རྒྱུད་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱིས་
 ཉམས་སྦྱང་ལེགས་པར་བསགས་པའི་རིག་གནས་ཆེས་རིན་ཐང་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཞི་བབྱང་དགོས་པ་ནི་སྒྲིག་མ་དགོས།

ཐོད་མའི་ཤེས་རིག་གི་སྡེ་བ་ཡོངས་ཀྱགས་སུ་བྱུར་བ་ནི་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྷ་
 དང་གནས་ཚུང་ལྷ་སྡེ་རིག་པའི་གནས་བཅུར་ཡོངས་སུ་ཀྱགས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་ལ།
 དེ་ལས་རིག་པའི་གནས་ཆེན་ནི། བཟོ་རིག་པ། གསུམ་རིག་པ། ལྷ་རིག་པ། གཏན་
 ཆོག་རིག་པ། བྱང་ཐོན་རིག་པ་སྡེ་རྣམས་པ་ལྷ་ནི་ཐོད་མའི་ཤེས་རིག་གི་གཞིའམ་རྩ་བ་སྡེ།
 དེ་ལྷ་ནི་རི་ལྟར་ཁང་པའི་ནང་གི་ཀ་ཆེན་ལྟར་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། རིག་པའི་གནས་ཚུང་ཆིས་དང་། ལྷན་ངག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་
 ཤེས་རིག་གི་ཆ་ཤས་སུ་དགོས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བརྟེན། དེ་རིགས་
 ཀྱི་དཔེ་རྒྱུན་དགོན་པ་རྣམས་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དེ་ཤེས་རིག་གི་རྒྱུན་སུ་མཐུད་དེ་འཛིན་
 སྒྲིབ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ལ་ཟེར་ན།
 སྐར་གསལ་གྱི་ཤེས་རིག་རིན་ཐང་ཆེ་བ་འདི་རྣམས་ནི་ཐོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཞོར་རིན་
 ཐང་ཆེད་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་རིལ་པོའི་མའི་འགྲོ་བ་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྱིང་ཞོར་རིན་ཐང་ཅན་ཞིག་ཏུ་འང་ངེས་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རིག་དེའི་རྒྱུན་ཉམས་པ་
 ཡིན་ན་དེ་ནི་ཐོད་མི་གཅིག་ལྟར་ཉམས་སྦྱང་བྱུང་བ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་

རིལ་པོ་མེད་མེད་རིགས་ཚང་མའི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་ཉམས་གུང་བྱང་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ལ་རིན་ཐང་ཚད་མེད་པའི་ཤེས་རིག་དེའི་རྒྱ་ལོ་ལྷོ་ཕྱོད་པའི་འགན་འཁུགས་ཡིན་པའི་མཛུགས་གསལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་གཞོན་སྤྱི་ལ་ཞི་རིགས་རང་གི་ཤེས་རིག་གི་དཔེ་སྟོན་པར་དཀའ་ངལ་ཅི་ཞིག་ཀྱང་མེད་ནའང་། གནད་ཆེད་ཡིག་ཆ་པལ་མོ་ཆེན་མ་རྒྱུ་དུ་རྟེན་པར་དཀའ་ཞིང་། གཞོན་སྤྱི་དེ་རིགས་རྣམས་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་དཔེ་མཛུགས་སྟོན་སྟེ་འགྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་རྟེན་མེད་དུ་དཀའ་བ་ལ་སྟོན་པའི་གནད་དོན་མང་ཞིག་ལ་བརྟེན། ཡོ་ཞི་ཡ་ཚོགས་པས་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གནད་ཆེད་ཡིག་ཆ་དགོས་གནད་ཆེ་བ་འདི་རིགས་དཔེ་སྟོན་གྱི་མཐུན་འཇུག་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆུང་མོས་མཐུན་བྱས་པ་བཞིན། ད་ལན་དཔེ་སྟོན་བཞིས་པའི་གནད་ཆེད་དཔེ་འདིས་ཐོད་རིགས་གཞོན་སྤྱི་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་དོ་སྣང་ཆེ་བའི་ཐོད་མི་མེད་སྟེ་ཡོངས་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ནང་གི་མཁས་དབང་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་། སྤྱི་ཚོལ་གནང་མཁན་ཡོངས་ལའང་དགེ་པར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་འབྱུང་བའི་རེ་བའང་ཡོད།

ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་དཔེ་འདི་སྟོན་མཁན་ཡོངས་ལ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་དང་། བདེ་ལེགས་ཀྱི་ཤིས་སྟོན་བཅས། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༠༡ ལྷོ་ལོ་ ༡༤༥༥

འཕྲིན་ལུ་འཕྲིན་ལུ་

དེབ་འདིའི་རྩ་མཐུང་མདོར་བསྟུན།

ཐོད་འདིར་རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་ཡིས་སྐར་ནས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་.....
 རྒྱུད་འགྲེལ་རྣམས་རིམ་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་དང་དུས་མཚུངས་དཔལ་དུས་ཀྱི་.....
 འཁོར་ལོའི་ཆ་ལག་དུ་གྱུར་པ་སྐར་ཅིས་ཀྱི་རིག་པ་འང་ཆེར་ཆེར་དར་ཏེ་རིམ་གྱིས་.....
 སྤྱག་ལྷགས་དང་མཚུར་ལྷགས་ཞེས་ལྷགས་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གྲེས་པའི་སྤྱག་ལྷགས་.....
 ཅིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ནི། དུས་རབས་བཙུ་པའི་འགྲོ་ཙམ་དུ། ཐོད་སྡེངས་སྟོ་ཁ་ས་.....
 ཁུལ་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྐར་ཅིས་ཀྱི་རིག་པ་ལ་མཁས་པའི་
 ཅེར་སོན་པ་གཙང་རྒྱུ་ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྱག་པ་ལྷན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། མཁས་.....
 གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྟེ་སྤྱག་པ་སྤྱེ་མ་རྒྱ་མཚོ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་བྱོན་ཏེ་སྤྱག་.....
 ལྷགས་ཀྱི་ཅིས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱག་པའི་རིགས་རྒྱུད་འདིའི་ཆེ་བ་
 དང་སྐར་ནག་དབྱངས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཅིས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཚུལ་རགས་ཙམ་.....
 ཞིག་གཡའ་སེལ་གྱི་ལུང་ལས་དྲངས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་སྤང་ལྡེ་བཙན་གྱི་
 སྐབས་ཐོད་དུ་གཙུག་ལག་གི་སྟོན་མེ་སྤར་བར་དགོངས་པས་རྒྱ་ནག་དར་ཆེན་ཐིག་.....
 ལེར་གཙུག་ལག་གི་ཅིས་སྤྱོད་དུ་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་མི་བཞི་བརྒྱུད་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་
 ལང་ཆོ་སྟོང་ཡགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཆ་མདོ་ཁམས་རྒྱལ་སྤེར་ཆགས་པའི་
 ལུས་བརྒྱུད་མི་ཉག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་ཞེས་པ་མདོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་ལས་
 ཀྱིས་འཕུགས་པ་ཉིད་གཡོར་པོ་གྲ་ནང་གི་མདའི་སྤྱག་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞུགས་
 ཤིང་། སྤྱག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲགས་ལ། འདིར་རིགས་བརྒྱུད་.....
 ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོགས་དང་ལྷན་པ་རིམ་འབྱོན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་སྤྱག་པའི་ཐོད་རིར་
 ཡི་གེ་ཨའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཡོད་ཅིས་གྲགས་ཤིང་། མི་ཉག་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་.....
 བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་སྟོན་སྟགས་ཅིས་ཆ་རགས་པ་མཁྱེན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཞིབ་
 པར་གཙུག་ལག་ཅིས་ཀྱི་སྐར་གཙོར་གྱུར་རྣམས་གྲ་སྤྱེ་ཁང་དམར་གྱི་ཁྱུང་ནག་སྤྱག་.....

དར་ལ་མ་ལུས་པར་གསན་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་རིན་ཆེན་ཅ་ཤིང་ལ་བརྟེན་གསལ་སྒྲོན་སྟོང་
 ཟུན་སྟགས་ཡིག་ཆ་ཁ་ཡར་མཛད། དེ་ལ་སྲས་སྲགས་པ་ལྟན་གྱུ་དཔལ་ཞེས་པ་བྱང་
 རྟེ། འདིས་ཀྱང་རང་གི་པ་ཆོས་ལུན་ཆོགས་སུ་ཤེས། དེ་ལ་སྲས་དྲུང་མཁས་གྱུ་པ་.....
 ཞེས་གྲགས་པ་བྱང་། དེས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་ཤེས་ཤིང་ཅི་
 ལ་ཡང་ཤེས་རིག་བྱ་བར་ཤེས་པའི་དབང་གིས། མཁས་གྱུ་གན་དཀར་དུ་གྲགས་
 པའི་དཀར་ཡོལ་རྒྱ་བཟོ་ལས་མི་དམན་པ་ཕྱག་བཟོ་མཛད་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་...
 སྲས་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་མ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱང་ཞིང་། དེས་ཀྱང་རང་གི་རིགས་ཆོས་...
 རྣམས་རྣམ་དག་ཤེས་ཤིང་། རུས་འཁོར་གྱི་ཆེས་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱང་། གཞན་ཡང་
 རིགས་སྲས་སྒྲོབ་དཔོན་དགེ་འབྲང་པ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ལྷ་བྱ་ཡང་བྱོན་ཏེ་
 རྟེ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་ད་དྲུང་ཡོད་པའི་ཁང་པ་དེ་རྣམས་ལུག་པར་བརྟེན་མི་དགོས་...
 པར་བསྟུབས། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷན་དེ་མའི་སྲས་ཆེ་བར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀྱན་དགའ་དཔལ་...
 ཞེས་ཆེས་སྐར་ནག་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་བྱང་། རུས་ཆོགས་འཁོར་ལོ་བརྒྱ་པ་དང་།
 དགེ་ཡེ་པའི་དྲིས་ལན་སྟགས་ཆེས་སྐར་ནག་གི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཡར་མཛད། རང་རིགས་...
 ཆོས་རྒྱུ་བསྟན་ནམས་ཆེ་འཇིན་པར་ཆེས་སྐར་ནག་རྫོགས་པར་བསྟུབས། དེའི་གཙུང་
 པོ་ལྟན་གྱུ་རྒྱ་མཆོ་ཡིན་པ་དང་ཁོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་གཙང་རྒྱུ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་.....
 ཞབས་རུལ་སྦྱི་བོར་བརྟེན་ཏེ། རྟེ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་། ག་རྒྱུང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་
 དང་བཅས་དཔལ་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀར་གནད་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཐར་ལེགས་.....
 པར་བཅད་དེ་ཕྱག་པ་གོང་མས་ཀྱང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་ཆེས་རིག་མཁྱེན་ཏེ་བོད་.....
 རབ་བྱང་བརྒྱུད་པའི་མེ་ཡོས་ཏེ་སྦྱི་ལོ་༡༤༤༧ལོར་ཆེས་གཞུང་པ་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཞལ་
 ལུང་མཛད། དེའི་ཆ་ལག་རྒྱ་ལྷར་པའི་རྒྱ་མིག་སྒྲ་མཆོའི་རེའུ་མིག་དང་། དྲག་གཟའ་...
 གསུམ་གྱི་དལ་དག་རེའུ་མིག་སྐར་མའི་རྒྱུ་པའི་རེའུ་མིག་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་རེའུ་མིག་དྲག་
 གཟའ་གསུམ་གྱི་དལ་དག་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་སྟེལ་བར་བྱས་པའི་རེའུ་མིག་རྒྱ་...
 མཆོ་སྟགས་རེའུ་མིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ། ཞི་གཟའ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་པའི་རེའུ་...
 མིག་སྟགས་ཀྱང་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ། གཟའ་ལྷ་ལ་ཟུན་མོང་དུ་མཁོ་བའི་རེའུ་...
 མིག་མན་དག་གི་ཡིག་རྒྱུ་དང་བཅས་པ། གཟའ་ལྷའི་ལྷར་དག་ཆོགས་མེད་དུ་.....

བསྐྱབ་པའི་རེའུ་མིག་ སྤྱིར་ཅིས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་.....
 ཡན་ལག་སྟོང་འཇུག་གི་རེའུ་མིག་ཁ་བྱང་གི་ཡིག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གསུམ་རུ་.....
 བསྐྱབ་ཏེ་བསྐྱབ་། དེའི་སྟེང་ཏུ་སྤྲུལ་པ་དག་གིས་བཞོན་པའི་ལྷ་བསྐྱབ་དང་སྤྲུལ་གཅན་གྱི་
 རེའུ་མིག་རྣམས་ཀྱང་བརྟུག་ སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༧ ལ་ལྷག་ལོ་ལ་དབྱངས་འཆར་གྱི་གཞུང་.....
 མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྤྲུལ་དབྱངས་མཛོད་པ་སོགས་ཀྱིས་ལྷག་པའི་རང་ལྷགས་དྲི་མ་.....
 མེད་པ་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛོད་། འདིའི་བསྐྱབ་བཅོས་རྣམས་ལ་གཞན་གྱིས་.....
 དགག་འདྲི་བྱང་བས་གཅོས་མཁས་གྲུབ་ཅོར་བཟང་རྒྱ་མཆོས་བསྟེགས་བཅད་བཟར་
 བའི་ཡིག་ཆ་པད་དཀར་ཞལ་ལྷང་གི་ལྷན་ཐབས་སྒྲོ་བརྒྱུ་འབྱེད་པའི་ལྷ་མིག་དང་།
 པད་དཀར་ཞལ་ལྷང་ལས་གཟུང་རྣམས་སྟོང་པར་འཇུག་པའི་ལྷན་ཐབས། ཅིས་འཕྲོ་
 གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོན་མེ་སོགས་ཅིས་གཞུང་མང་པོ་དང་། ཏུས་འཁོར་སྤྱི་དོན་དྲི་
 མེད་འོད་རྒྱན་མཛོད་པ་རྣམས་རྣམ་དག་ཅིས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་གྱུར། ཅིས་ཐང་.....
 བསམ་གཏན་སྤྱིར་ཏུ་བྱུར་གྱི་བ་བཅུགས་ཏེ་ཏུས་སྤྱིར་བརྟག་པའི་སྤྲོལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་.....
 བྱེས། འདིའི་ཐད་ལྷོ་སྤྱི་ལོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོད་ཀྱི་གསུང་ལས་སྤྱིར་ན་ཞལ་ལྷང་དང་.....
 ལྷན་ཐབས་ཐད་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་ཡོད་མོད། ལྷན་.....
 ཐར་བཅད་བཞེན་སྤྲུལ་ལས་བྱི་མ་ཁྱད་ཏུ་ཆེ་བ་ལྷ་བྱུར་གྱུར། དེས་ན་ཞལ་ལྷང་རོ་བོ་
 ལས་ཀྱང་བྱ་དཔེའམ་ལྷན་ཐབས་གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་གྲགས་པ་ལྷར་བརྟགས་ན་
 དེ་ལྷར་ཏུ་ངེས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།།

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཅིས་དཀར་ནག་སྤྲུལ་པ་ལ་གཞན་འགན་མེད་པའི་ལྷག་པ་.....
 དཔལ་འབྱོར་འཕྲིན་ལས་དང་། དབྱངས་འཆར་ལ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པའི་ཏུས་རམས་
 པ་འཆི་མེད་བདེ་བ། ལྷམ་པོ་དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ། ལྷ་འགོ་སྤྲུལ་ཕྱོན་དག་དབང་། ལོ་
 ཆེན་རྟམ་གྱི་སྤྱི་ལོ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོད་སོགས་ལྷགས་འདིའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་མཁས་
 དབང་ཟམ་མ་ཆད་པར་བྱོན་པས་ལྷགས་འདི་སྤྲུལ་མེད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་.....
 དང་། ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉིན་མོ་ལྷར་གསལ་བར་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་རེས་འདི་ག་པོད་ལྷངས་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་གནམ་རིག་སྐར་ཅིས་ཞིབ་འཇུག་.....
 སོའོ་ནས་ཅིས་གཞུང་པར་དཀར་པོའི་ཞལ་ལྷང་དང་། དེའི་ཆ་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་ཅིས་.....

འཕྲོགསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དང་། གཟའ་ནམས་སྤྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལྟན་
 ཐབས་སྒོ་གསལ་ཡིད་ཀྱི་ལུན་སེལ། ཅིས་ལ་ལོག་རྟོག་ཀྱན་སེལ་སྒྲོན་མ་སྟགས་ཕྱོན་
 ཅིས་སྒྲོར་ཚན་པ་བརྩུ་གསུམ་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྟུས་པའི་ཅིས་གཞུང་པད་དཀར་
 ཞལ་ལུང་འདི་ཉིད་བསྐྱེགས་པ་ཡིན། མ་ཡིག་གཙུག་པོ་སྒྲོན་ཅིས་ཁང་དཔེ་མཛོད་དུ་
 ཡོད་པའི་ཅིས་དཔེ་པར་རྙིང་གཞིར་བྱས་ནས་སྒྲོག་སྤྲོད་ནང་བརྩུག་པ་དང་། ཡང་གི་
 མི་གསལ་བ་དང་དོགས་པ་ཡོད་པ་ནམས་ས་རིས་བརྒྱབ་ནས་གཏན་འཁེལ་བྱས།
 སྟོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་འཆོལ་བདེ་བའི་སྤྱིར་གཞུང་གི་ས་བཅད་དང་མཐུན་པའི་
 དཀར་ཆག་གསར་དུ་བསྐྱེགས། ཞུ་དག་དང་པོ་གཏོང་སྐབས་ཆད་ལྷག་སྟགས་མི་
 འབྱུང་ཆེད་མ་ཡིག་དང་སྟུར་བའི་སྐབས་ནོར་བུ་ཆེ་རིང་དང་བཞུན་འཛིན་གཉིས་
 བས་སྟོག་རྟོགས་བྱས་པ་དང་། དོགས་གནས་ནམས་ཤན་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་
 མཚན་མཚག་ལ་བཀའ་འདྲི་བྱས་ནས་དབྱུང་ཞིབ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་སྟགས་མདོར་
 བ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཐད་ཅི་རུས་ཀྱིས་ཞུ་དག་སྤྱི་ཕྱི་རིམ་པ་གསུམ་བྱས་པའི་ཁྲལ་
 ཡིན་ཡང་། རང་ཉིད་ཡོན་ཚད་ཞན་པ་དང་། ལས་བྲེལ་ཆེ་བ། གཞུང་ཆད་ཀྱང་རིང་བ་
 སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ད་དུང་སྒྲོན་དང་ནོར་འཁྲལ་ཡོད་ངེས་ལ་རྒྱ་ཆེའི་སྟོག་པ་པོ་
 དང་སྤྲོ་མཁྱེན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་དག་བཅས་ཡོད་པ་ཞུ།

ཡུམ་པས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༡ལྷ་ཧཱཨློས་ཀྱི་ལོ་༡༠ལ།

དཔེ་ཚིག་ལ་གཙོ་བོ་ལྟོག་པ་ཡིན།

མེ་ཤིང་ལྟོག་པ་ཡིན།

A . དཔེ་ཚིག་ལྟོག་པ་ཡིན།

དཀར་ཆག

ལེགས་པར་བཤད་པ་བད་མ་དཀར་པོའི་ཞལ་གྱི་ཡུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས།

..... ཕུག་པ་ལྷན་གྱུ་བྱ་མཆོས་མཛད། (1)

ལེའུ་དང་པོ། བསྐྱུས་རྒྱུ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བྱེད་པའི་ཅིས་བཤད་པ།

..... (2)

གཅིག་རྒྱུ་ལས་བསྐྱུས་པའི་ཆིངས་བཞིན་དུ་ཐུན་མོང་གི་

བཅེ་བར་བྱ་བའི་གཞི་བསྐྱུས་པ། (2)

དང་པོ། ལོ་དག་པའི་ཚུལ། (2)

དང་པོ། སྤྱིར་ཕྱགས་གཞན་གྱི་བསྐྱུས་པའི་ཅིས་བཤད་པ། (2)

གཉིས་པ། བྱུང་པར་དུ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་བསྐྱུས་པའི་

བསྐྱུས་པའི་ཅིས་བཤད་པ། (14)

དང་པོ། གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་པ། (14)

གཉིས་པ། རང་གི་ལྷགས་ཞིབ་དུ་བཤད་པ། (78)

༡ སྤྱིར་པའི་ལྷགས་ལྷགས་ལ་སྤྱིར་པ་དང་སྤྱིར་ཏེ་

དཀྱུས་མ་ལོ་དག་པ་ཉིད་བཤད་པ། (78)

༢ དེ་ཉིད་རྒྱུ་འགྲེལ་དང་སྤྱིར་ཏེ་ཁྱད་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་གྱི་

དོགས་པ་དཔྱད་པ། (92)

(༡) བསྐྱུས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱིར་བྱིན་ཅིས་འཕྲོ་རྣམས་གྱི་ངེས་པ་

རི་ལྟར་མི་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ། (98)

(༢) སྤྱིར་འགྱུར་ལོངས་སྤྱིར་གྱི་ངེས་པ་རི་ལྟར་

མི་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ། (102)

(༣) མི་གསལ་བ་དེ་རྣམས་འགྲེལ་ཆེན་ལ་བརྟེན་ནས་

རི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ། (109)

གཉིས་པ། ཟླ་བ་དག་པའི་ཚུལ། (119)

གཉིས། ས་སའི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(121)
དང་པོ། ཡན་ལག་ལྔ་ལོ་འཕོ་སྤྱ་གཅན་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(121)
དང་པོ། ཡན་ལག་ལྔ་བཤད་པ།	(121)
དང་པོ། གཞི་ཟླ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(121)
༡ གཟའ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་ཀ་འཆད་པ།	(121)
༢ རིལ་ཆའི་བླ་མ་ཀ་འཆད་པ།	(125)
༣ ཉི་མའི་བླ་མ་ཀ་འཆད་པ།	(126)
༤ ཞར་བྱང་ལོའི་ཅིས་འཕོ་ཡར་ལ་ལོག་པའི་རི་མའི་བྱ་ཚུལ།	(128)
གཉིས་པ། རོ་བོ་ཞག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(129)
༡ གཟའ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་ཀ་ཇི་ལྟར་དག་ཚུལ་བཤད་པ།	(129)
༢ ཉི་མའི་ལོངས་སྤྱད་བཤད་པ།	(149)
༣ བྱིམ་ས་སའི་མ་འདྲེས་པའི་ལོངས་སྤྱད་བཤད་པ།	(156)
༤ ཟླ་བའི་ལོངས་སྤྱད་བཤད་པ།	(157)
༥ སྦྱར་བ་བཤད་པ།	(160)
༦ བྱེད་པ་མདོ་ཅམ་བཤད་པ།	(168)
༧ མཚུག་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ།	(169)
གཉིས་པ། བྱེད་པ་ལོ་འཕོ་བཤད་པ།	(170)
དང་པོ། ལོ་འཕོ་བཤད་པ།	(171)
གཉིས་པ། ཟླ་འཕོ་བཤད་པ།	(180)
གསུམ་པ། སྤྱ་གཅན་གྱི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(192)
གཉིས་པ། གཟའ་ལྔ་དང་བྱ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ།	(193)
དང་པོ། གཟའ་ལྔ་བཤད་པ།	(193)
དང་པོ། སྤྱི་ཞག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།	(193)
གཉིས་པ། གཟའ་ལྔ་ས་སར་བཤད་པ།	(199)
༡ མིག་དམར་བཤད་པ།	(199)
༢ ལྷག་པ་བཤད་པ།	(209)
༣ སུར་བྱ་བཤད་པ།	(215)

- ༤ བ་ལ་སངས་བཤད་པ། (219)
- ༥ རྩོན་པ་བཤད་པ། (223)
- གསུམ་པ། ཟུར་ཅིས་སྤྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ། (227)
- ༡ དྲག་གཟའ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ལ་དབྱད་པ། (227)
- ༢ ཁི་གཟའ་གཉིས་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ལ་དབྱད་པ། (231)
- ༣ གཟའ་ལྡི་ཐུན་མོང་གི་སྐབས་ལ་དབྱད་པ། (234)
- གཉིས་པ། ཏུ་བའི་ངེས་པ་བཤད་པ། (243)
- ལེའུ་གཉིས་པ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཅིས་བཤད་པ།
..... (254)
- གཅིག་གཟའ་རྣམས་ཀྱི་བཞོད་པ་ཤེས་པའི་སྤྱད་ཏུ་ཐོག་མར་
སྐར་བྱིམ་གྱི་བཞོད་པ་ལ་སྐགས་པའི་གཞི་བཤད་པ། (254)
- གཉིས། ལྷལ་ཏུས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ། (286)
- དང་པོ། གང་གི་ཏུས་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཐུན་མོང་གི་
ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (286)
- གཉིས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
ཡོངས་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ། (307)
- དང་པོ། ཉི་མ་སྐགས་གཟའ་བདུན་གྱི་ཐུན་མོང་གི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ། (307)
- གཉིས་པ། ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ། (319)
- གསུམ་པ། ཟླ་གཅན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ། (323)
- བཞི་པ། མིག་དམར་གྱི་དལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ།
..... (326)
- ལྔ་པ། ལྷག་པའི་ཟུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ།
..... (327)
- དྲུག་པ། སྤུར་བའི་དལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ།
..... (329)
- བདུན་པ། བ་སངས་ཀྱི་ཟུར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཡོངས་སྤྱད་བཤད་པ།
..... (330)

བརྒྱད་པ། སྤེན་པའི་དལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་ཁྱེད་སྤྱད་བཤད་པ།

..... (332)

གསུམ། མཐར་འཇུག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། (333)

དང་པོ། ཉི་མའི་དག་པ་བཤད་པ། (334)

གཉིས་པ། རྒྱ་རྒྱུ་གི་དག་པ་བཤད་པ། (336)

གསུམ་པ། གཟུང་ཆོས་ཀྱི་དག་པ་བཤད་པ། (336)

བཞི་པ། སྤྱོད་ཅན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (338)

ལྔ་པ། མིག་དམར་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (339)

དྲུག་པ། སྤྱོད་ཅན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (341)

བདུན་པ། སྤེན་པའི་དག་པ་བཤད་པ། (342)

བརྒྱད་པ། པ་སངས་ཀྱི་དག་པ་བཤད་པ། (343)

དགུ་པ། ལྷག་པའི་དག་པ་བཤད་པ། (344)

བཞི། སྤྱོད་ཅན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (349)

ལྔ། ཞུང་ལ་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཅན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (354)

པད་དཀར་ཞལ་ལྷང་ཞིས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

..... མཐར་འཇུག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། (363)

དྲི་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལན། (363)

དྲི་བ་བཞི་པའི་ལན། (364)

དྲི་བ་ལྔ་པའི་ལན། (365)

དྲི་བ་དྲུག་པའི་ལན། (367)

དྲི་བ་བདུན་པའི་ལན། (368)

དྲི་བ་བརྒྱད་པའི་ལན། (368)

དྲི་བ་དགུ་པའི་ལན། (370)

དྲི་བ་བརྒྱུ་པའི་ལན། (371)

དང་པོ། སྤྱོད་ཅན་གྱི་དག་པ་བཤད་པ། (373)

གཉིས་པ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དག་པ་བཤད་པ། (378)

དང་པོ། ཉི་མ་མདའ་རྒྱ་རྒྱུ་གི་དག་པ་བཤད་པ།

ཐིག་ང་བཞི་སྐད་སྒྱུ་ཚིས་འདྲ་ཉེ་བ་འཆོལ་བའི་ཚུལ། (378)

གཉིས་པ། ཉི་མ་མདའ་རྩ་ལྔ་གཙན་མ་བཞིན་ལ་ཆ་རིལ་བཞི་ཞིག་སྤུམ་གཟུང་
ཆོས་ཐིག་ང་གསུམ་སྐགས་ཀྱི་ཆིས་འཕྲེ་ཉི་པ་འཆོལ་བའི་ཚུལ། (380)

གསུམ་པ། མདའ་རྩ་ལྷག་ཉི་མ་ལྷ་གཅན་གཟའ་ལཱི་ལྷག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་
སྡེ་མ་བཞིན་ལ་ཆ་རིལ་ཅིས་འདྲོ་གསུམ་ཉེར་ལྷ་གཟའ་ཆོས་ཅིས་འདྲོ་ཐིག་
ང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ཅིས་འདྲོ་ཉེ་བ་འཆོལ་བའི་ཚུལ། (381)

དྲི་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ལན། (387)

དྲི་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལན། (387)

དྲི་བ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ལན། (389)

དང་པོ། རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཁྱིམ་སྤྱང་གའི་ཚུལ། (394)

གཉིས་པ། ཀང་པ་ཅོར་བུ་ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ།..... (395)

དྲི་བ་བརྒྱ་བཞི་པའི་ལན། (396)

དྲི་བ་བཅོམ་ལྷན་པའི་ལན། (398)

ཏེ་བ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལན། (400)

འདྲི་བ་བརྒྱ་བདུན་པའི་ལན། (403)

འདི་ལ་བཅས་བསྟུན་པའི་ལན།..... (406)

ཁྱིའི་ཐུགས་ཀྱི་ལྷན། (408)

དེ་ལ་གཞི་བྱ་བའི་ལན།..... (408)

པད་དཀར་ཞལ་ཡུར་ལས་གཟུང་རྣམས་ལྷོར་པ་ལ་འཇུག་

པའི་ལྷན་ཁང་གི་གསལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཁང་འབྲུག་ལ།

.....མཁས་གྲུབ་ལོ་རྒྱུ་བཞུགས་མཛད།(411)

གཅིག་ཉི་མའི་དག་པ་འཆད་པ། (112)

དང་པོ་ ཉི་མ་ཞག་མཆོམས་སྤྱོད་པར་འཇུག་ལྟོ། (1|2)

གཉིས་པ། ཉི་མ་ཟླ་པའི་མཆའས་སྤྱི་ལོ་པར་འཇུག་ལྟོས།(412)

གསུམ་པ། ཉི་མ་ལོ་མཚམས་སུ་རྒྱུང་བར་འཇུག་ལྟོ། (413)

དང་པོ། ལཱ་རེ་གྲུའི་མཆོམས་ལྟ་སྟངས་པར་འཇུག་ཚུལ། (413)

གཉིས་པ། དུག་ཅུ་རྩེ་དང་མཐུན་པར་རྩེ་དང་པར་འཇུག་ལྟོས།(414)